

101927

Denne plakaten tegnet av Arne Taraldsen i 1943 ble spredd av den kommunistiske motstandbevegelsen, der Taraldsen var aktiv deltaker.

NKP og krigen

I ARBEIDERBLADET 21. juli er skuespilleren Knut M. Hansson på kommunistjakt – en rolle han spiller med dårlig manus, for å si det meget mildt.

Her er attesten han gir kommunistene etter deres store innsats i frigjøringskampen under krigen (de var også med allerede i kampen mot Franco i 1937):

– De omfavnet varmt nazistyret da Norge ble overfalt og okkupert i 1940 på grunn av ikke-angrepspakten mellom Sovjet og Nazi-Tyskland. Og ikke hadde de moral, etikk, respekt for demokrati og menneskeverd! Alle de andre norske politiske partiene hadde det – går jeg ut fra!

For at man ikke skal tro at attesten kommer fra en fascist, følger overstrømmende ros for det mot, utholdenhet og offervilje kommunistene senere viste.

Vi kan jo se litt på sannhetsgehalten i Hanssons påstand om kjærlighetsforholdet norske kommunistere skulle ha til okkupasjonsmakten fra 9. april 1940 til 22. juni

1941. Sannheten er følgende: 16 dager etter okkupasjonen ble deres avis Arbeideren – som den første – beslaglagt av tyskerne. (Senere ble redaktøren, Artur W. Kristiansen, skutt). NKP var også det første partiet som ble forbudt, den 16. august 1940. Fra da av ble det fart i det illegale arbeidet, som i løpet av kort tid fikk en meget stor slagkraft.

Under hele krigen kom Aftenposten ut – og betalte bare en liten bot til statskassa etter krigen.

Hva var årsaken til at Sovjetunionen undertegnet en ikke-angrepspakt med Tyskland? Hva gjorde vestmaktene Storbritannia og Frankrike for å demme opp for Hitler-Tysklands lebensraum-planer som man endog kunne lese seg til i «Mein Kampf»?

Sovjetunionen hadde gjennom år forsøkt å få vestmaktene til å inngå en forpliktende sikkerhetspakt – uten at de hadde vist den minste vilje til det. Hva sa ikke Winston Churchill i en tale 22. mai 1939: «Hans Majestetets regjering har forsømt vårt forsvar. Den har kastet bort Tsjekkoslovakia og hele dets militære styrke. Nå kaster den bort den uunnværlige hjelpen fra Russland. Slik fører den oss på den verst mulige måten inn i den verste av alle kriger».

Vår egen utenriksminister Koht skrev i 1947: «Det kan ingen tvil

vera at den tysk-italienske vennskapspolitikken til Chamberlain hadde til formål å snu dei tyske aggresjonstankane mot Sovjetunionen».

Hvor var moral, etikk, respekt for demokratiet her? Gjorde de andre politiske partier i Norge noen feil fra 9. april og fremover?

Ledende menn i partier og samfunnsliv forhandlet lenge etter at Arbeideren var beslaglagt med okkupasjonsmakten og NS om opprettelse av et riksråd med den forutsetning at kongen og regjeringen Nygaardsvold skulle avsettes. Paal Berg, som senere ble hjemmefrontens leder, takket Quisling to ganger i NRK for hans ansvarsfølelse og fedrelandssinn. Og i Nordmarka gikk biskop Bergrav med ropert og appellerte til nordmenn som ville kjempe om å nedlegge våpnene.

Det ble aldri noe av den riksretten man trodde skulle ramme disse «nasjonalsinnede» personer som ville avsette konge og regjering.

«Bare uforbederlige småborgere kan lulle seg inn i den løgnaktige forestilling at det finnes ufeilbare mennesker og partier», skrev Reidar T. Larsen i sin utmerkede bok jeg kan anbefale: «I gode og onde dager» (Cappelen, 1984). Jeg tror han må ha hatt Knut M. Hansson i tankene da han skrev det.

DAGENS
GJEST

SVEN
SÆTHER